

MARIBORSKI VEČERNIK „JUTRA“

Cena 1 Din

Uredništvo in uprava: Maribor, Grajski trg 7 / Tel. uredništva in uprave 24-55
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 14. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 din, dostavljen na dom 12 din / Oglasi po ceniku / Oglasa sprejema tudi oglašni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni ček. rač. št. 11.409

Proračunska debata v skupščini

Beograd, 12. februarja.

Včeraj se je pričela v narodni skupščini načelna proračunska debata, za katero je prijavljenih okoli 30 govornikov. Najprej je govoril narodni poslanec dr. Oton Gavrilović, vladni govornik. Vlade večine in član poslanskega kluba JRZ. Hvalil je vladno finančno in gospodarsko politiko vobče ter dokazoval, da sta neutemeljena ter neupravičena skeptična in pesimizem nekaterih opozicijskih govornikov v skupščinskem finančnem odboru.

Glavni govornik JNS in manjšinski poročevalec pa je bil bivši minister dr. Velja Popović, ki je govoril skoro dve uri in ki je v izčrpnih izjavah dokazoval, da skupščinska večina ne nadaljuje šestojanuarske politike in da ne izvaja onih obveznosti, ki jih je bila sprejela s svojo izvolitvijo, radi česar nima več zaupanja večine jugoslovenskega naroda. V okviru izčrpane analize politike sedanjice vlade je poudarjal, da je vlada s svojo taktiko sama največ pripomogla k takojšnjemu zagrebškemu sporazumu, ki se sedaj ravno iz krogov vladne večine tako zelo napada.

Dotaknil pa se je tudi razmer na Hrvaškem in Sloveniji ter se pomudil tudi pri orisu borbe za in proti konkordatu. Potem, ko je izjavil, da bodo on in člani njegovega kluba glasovali proti proračunu in se je tej izjavi priključil tudi narodni poslanec inž. Franc Zupančič, je spregovoril ljubljanski narodni poslanec dr. Riko Fux.

Izčrpno je prikazal dr. Fux prilike v dravski banovini, razpravljal o centralizmu in birokraciji ter vpletel v svoja izvajanja tudi konkretne podatke o gospodarskem in socialnem položaju Slovenije, kjer ni opaziti nikakršnega zboljšanja, o katerem vedo toliko povedati poslanci vladne večine. Ugotavljal je, da sedanjí finančni sistem s socialne strani nikakor ne odgovarja jugoslovenskemu duhu, ker nekatere državljanke bolj obremenjuje, druge pa manj. Ta fiskalna obremenitev pa je najhujša v dravski banovini, ki mora razen državnih davkov nositi še izredno visoke samoupravne davke. Navajal je konkretne primere, s katerimi je prikazal davčno preobremenitev, ki jo zasledimo po posameznih slovenskih občinah. Tako se dogaja, da mora pasivna banovina s svojo davčno močjo podpirati druge banovine, ki so dejanski aktivne.

V okviru svojih temeljnih izjav pa je narodni poslanec dr. Fux omenjal tudi pereče probleme, ki se tičejo našega javnega nameščenstva, nadalje nevzdržni položaj, v katerem se nahajajo stari upokojenci južne železnice, končno še veliko krizo, v kateri so se znašli naši mladi intelektualci, ki so danes po končanih študijah na cesti brez zaposlitve in brez kruha.

Ob priliki včerajšnje proračunske debate pa so se oglašili k besedi tudi narodni poslanec Mita Dimitrijevič od radikalnega kluba, ki je ostro kriziral notranjo politiko režima toplo zavzemajoč se za sporazum med Srbi in Hrvati, nadalje bivši minister Pavle Matica (JNS), ki je prikazoval prilike v savski banovini, zatem zemljoradniški poslanec Voja Lazarić, ki je pobijal zatrjevanja poslancev vladne večine o kakšnem blagostanju na vasi ter končno Milan Lazarić (JRZ), s čigar izjavami je bila včerajšnja seja zaključena.

Danes dopoldne se je narodna skup-

Kralj Karol je razpusil vse romunske stranke

Tatarescu obnavlja romunsko tradicionalno zunanjo politiko — Gogovi občinski odbori — odstavljani

BUKAREŠTA, 12. februarja. Podpredsednik vlade Tatarescu je prevzel začasno tudi funkcije zunanjega ministra, dokler se ne rešijo nekatera viseča vprašanja romunske zunanje politike. V smislu posebnega kraljevskega razglasa so razpuščene vse romunske stranke in je zabranjeno vsako delovanje političnih strank, ki da so razvile delovanje, ki je dušo in srce vsega naroda napnila z velikim nemirom in skrbjo. Notranji minister je razrešil dolžnosti vse občinske odbore ter župane, ki jih je bila postavila Gogova vlada ter imenoval na njihova mesta višje častnike oziroma osebnosti iz romunskega uradniškega kadra. »Universul«, vodilni romunski nacionalistični organ, ugotavlja, da je storila odstopivša vlada nepopravljive napake in da se je izkazala kot preveč slabotna. Pomanjkanje potrebnih priprav in praktičnih rešitev, nesigurnost na gospodarskem področju in različnost mišljenja glede zunanje politike so tako zaostrili razpoloženje panike in razočaranja, da je moral nujno slediti odstop Oktaviana Goge ter njegove vlade.

Generalni komisar valencijske mornarice odstavljen!

BARCELONA, 12. februarja. Službeni list razglasa odlok, s katerim se s takojšnjo veljavnostjo razrešuje dolžnosti generalni komisar republikanske mornarice Bruno Alonso. Istočasno so bili odstav-

ljeni tudi po njem imenovani politični komisari pomorskega oporišča v Cartageni. Vzroki te senzacionalne odstavitve niso še znani.

Tajne nove formiranega 14. nemškega armadnega zbora

BERLIN, 12. februarja. Veliko pozornost so zbudili nekateri organizacijski ukrepi v vojski, predvsem ustvaritev 14. armadnega zbora, ki je v vrsti teh ukrepov najvažnejši. Sedež tega armadnega zbora se drži v strogi tajnosti, prav tako njegove naloge. Znano je le to, da je poveljnik tega armadnega zbora Wietersheim, ki ga smatrajo za bodočega Ludendorffa. Zračne sile so bile doslej porazdeljene med zbore, odslej pa bodo tri velike zračne armade in sicer na vzhodu, na jugu in zapadu. Generalu Reichenau,

znanemu najbolj narodnosocialističnemu generalu, ki je bil premeščen iz Monakova v Leipzig, je podrejena kompletna motorizirana vojska, ki jo tvorijo štiri motorizirane divizije. Za poveljnika tankovne skupine je imenovan general Guderian, ki je poljskega porekla. Vzdolž čehoslovaške meje so imenovani sledeči generali Schobert v Monakovem, Schwedler v Draždanih, Busch v Breslavi, Levinzky v Liegnitzu in Armin v Schweinitzu.

Z bacili nad „nevšečne“ politike

PARIZ, 12. februarja. V senzacionalni aferi v Biaritzu aretiranega španskega vojvode Portuga so bili aretirani še trije Španci Jezus Martin, Estorjaso ter Aranas. Po navedbah Jezusa Martina o priliki are-

tacije je imel vojvoda Portuga pri sebi tibe z bacili, ki naj bi služile pri odstranitvi „nevšečnih“ političnih osebnosti. Tako tubo so našli pri Estorjasu in so jo takoj poslali v Pariz.

V ponedeljek preustroj praške vlade

PRAGA, 12. februarja. Danes se sestane M. Hodže. V ponedeljek je konferenca radi komite praške vlade pod predsedstvom dr. delnega preustroja sedanje vlade.

Göbbels proti poplavi grotesknih izmišljotin

BERLIN, 12. februarja. Ministerialni svetnik Berndt je imel po dr. Goebbelsovem naročilu izredno konferenco z novinarji, na kateri je omenjal poplavo lažnih poročil in groteskni laži v zvezi z nedavnimi dogodki. Berndt je omenjal vesti o

navodnih vojaških uporih v Berlinu in Alensteinu, o cestnih borbah med vojsko in odseki SS v Berlinu, o begu bivšega prestolonaslednika ter raznih višjih častnikov v Avstrijo. Vse te lažne vesti je označil kot groteskne izmišljotine.

Katastrofa nemškega orjaškega letala

BERLIN, 12. februarja. Novo nemško orjaško letalo dessauskega tipa je pri poizkusu leta 500 km na uro doživel katastrofo. Člani posadke so se v zadnjem

hipu rešili s padali, dočim je nek častnik inženjer prišel ob življenje, ker se ni padalo pravočasno odprlo.

ščina sestala k svoji drugi proračunski seji in bo najbrže vsa posvečena razpravi o verifikaciji mandatov za nove poslance, ki so se pojavili v narodni skupščini.

Gospodarske beležke

Novi banov. proračun za skoro 10 milj. večji. Banovinski proračun o katerem prične razpravljati banovinski svet v ponedeljek 14. t. m., izkazuje 129.793.902 dinarjev izdatkov in je za 9.803.902 din večji od lanskega. V zadnjih dveh letih izkazuje povisek banovinskega proračuna 32.2 milijona dinarjev. Posamezni oddelki izkazujejo sledeče postavke: splošni oddelček 6.795.060 (6.272.826) din; upravni oddelček 1.259.820 (1.272.826) din; kmetijstvo 9.408.130 (7.581.463) din; prósvetni oddelček 22.386.780 (22.119.084) din; tehnični oddelček 37.541.230 din (39.064.241); socialna politika in zdravstvo 12.745.660 (11.467.348) din; finančna politika 19.637.200 (13.934.320) din; trgovina, obrt in industrija 2.808.570 din (2.461.056 din); rezervni krediti milijon din (1.226.277 din).

Kartel trgovne kuvert se je ustanovil v naši državi. Prodajo vrši za vse tovarne nalašč v ta namen ustanovljena firma »Centropapir« v Ljubljani, Zagrebu in Beogradu. Namen: diktirati cene in preprečiti konkurenco, ako bi se kje pojavila.

Na mariborski svinjski sejem 11. febr. je bilo prignanih 106 svinj. Cene so bile sledeče: 5—6 tednov 85—105, 7—9 tednov 110—120, 3—4 mesece 145—170, 5—7 mesecev 240 do 360, 8—10 mesecev 410—425, 1 leto 710—790. Mesne cene: 1 kg žive teže 5.50—7.75, 1 kg mrtve teže 8.50—11.25. Prodanih je bilo 49 rilcev.

50 milijonov dinarjev pojde za inštalacijo novih telefonskih central v Skoplju, Petrovgradu in na Sušaku.

Bolgarski in grški tobak. V Bolgariji je bilo leta 1937 zasajenih s tobakom 38.664 hektarjev. Pridobili so 31.870 ton tobaka, dočim je izkazalo leto preje 20.000 ton tobaka. V Grčiji pa so pridelali v preteklem letu 68.766 ton tobaka. Samo Čehoslovaška je kupila v preteklem letu v Grčiji tobaka za 1.300.000 kg. napram 850.000 kg. v letu 1936.

Zastoj v našem izvozu zaklanih svinj v Nemčijo. Izvoz se nahaja v zastoji radi visokih cen živim svinjam pri nas in čakajo izvozniki na spremembo tržnih prilik, ki naj bi jim omogočila izvoz v večjem obsegu. Izvoz zaklanih svinj v Nemčijo ob pričetku tekočega leta je znašal 116 vagonov oziroma 8.270 komadov, kar predstavlja nekoliko več kakor polovico kontingentov, ki bi jih lahko še izkoristili. Izvoz svinjske masti v Nemčijo po kontingentu za prvo tromesečje tekočega leta pa se nadaljuje stopnjema po razpoložljivem blagu pri firmah naše mesne industrije.

Cene našemu lesu v Italiji. Za naš les notirajo cene po kubičnem metru franko Milan: za bukove deske I.a 850—900, za hrastove deske I.a 1.150—1.250, II.a 1000—1100 lir.

Kartel kvasa v razpadu. Tovrnica »Sonda« v Beogradu je sporočila kartelu kvasa, da preneha 1. aprila tega leta biti članica kartela. Baje namerava izstopiti še več tvornic kvasa.

Stagnacija v cementni industriji. Cementne tovarne v Dalmaciji so radi popolnega zastoja v izvozu in slabe prodaje v državi po večini popolnoma ustavile obrat, tako da je okoli 2500 delavcev ostalo brez kruha.

Naš izvoz govedine in svinj se je v zadnjih 14 dni znatno povečal. Tako smo pretekli teden izvpili okoli 10.000 komadov mastnih svinj, in sicer v Čehoslovaško in Avstrijo. Razen tega je šlo 100 komadov govedine v Avstrijo ter 138 komadov bikov v Malto.

Pabecki

Odložite bič...

Kršč. socialistična »Del. pravica« priobčuje v uvodniku št. 7 sledeča sočna, pikro kritična razmišljanja: »Toda spone, ki se ravno v zadnjem času nečloveško nategujejo ter režejo v dušo in kri človeka, ki je brez sredstev in more le z delom preživljati sebe in družino, te spono so zaenkrat še premočne, da bi jih mogel ta stan sam raztrgati. Pred vso slovensko javnostjo jasno pribijemo, da te besede veljajo v isti vrsti vsem tistim, ki se proglašajo za edino dobre kristjane in nato še pod zaščito »vere« greše nad dostojanstvom ljudi, ki se jim morajo zaradi kruha predajati. Naj bodo prepričani, da s tem niso nikogar pridobili, nasprotno ti jim najbolj pišejo v lastnem taboru sodbo. Pa niso to kaki prevratneži, temveč ljudje, ki nosijo v svojem srcu zvestobo do Kristusovega nauka in trepetajo ob misli, da jim ga utegnejo izmalčiti. To je danes stvarni problem večine mladih ljudi, katerega nočejo uvideti, temveč pritiskajo naprej in vedno huje — pijani od oblasti. Zato izjavljamo v ime vseh ponižanih: Zadnji čas je, da odložite bič in da stopi na njegovo mesto prava krščanska ljubezen, resnica in pravica, ki so edino še zmožna, da v največji svobodi združijo katoliške Slovence. Za tako delo pa se je treba odreči vsem mamonom in se do konca ponižati, če boste hoteli zopet prisluhniti utripom prevaranih src.«

Vox populi

V »Naši misli« št. 6 (39) beremo: »V eni podeželskih gostiln na Gorenjskem, kjer se shajajo povečini delavci, se je razvil med dvema popolnoma priprostim delavcema sledeč razgovor: »Vi ste najmanj petdeset let za nami, kajti ko ste bili vi še zvesti pristaši črno-zolte zastave, smo mi bili že zavedni Slovenci in smo nosili ter branili našo zastavo. Danes, ko smo mi že Jugoslovenci, ste postali vi šele Slovenci in ko bomo mi že Slovani, boste vi šele postali Jugoslovenci.«

Samo 6%

»Nova Pravda« objavlja v št. 6: »Kle so čuvarji? Časopisi prinašajo vest, da bo država najela posojilo ene milijarde dinarjev za ustvaritev in obnovo cestnega omrežja. Vsakdo se mora tega dejstva veseliti, kajti ono pomeni poživitev delavnosti, zmanjšanje brezposelnosti, ojačanje denarnega obtoka, možnosti za službo. Tudi leta 1935. je država dobila eno milijardo posojila za ceste. To posojilo pa je bilo uporabljeno tako, da se Slovenija tega ne more veseliti. Znesek 422 milijonov dinarjev je bil uporabljen za zgradbo železniških prog, ki ne peljejo po Sloveniji, znesek 578 milijonov dinarjev pa je šel za ceste. Slovenija je dobila samo 33 milijonov, ali 6%, po davčni moči pa bi morala dobiti 93 milijonov dinarjev, po gospodarsko-socialni potrebi pa še več, kajti Slovenija je pasivna pokrajina in more ljudstvo zaslužiti samo z delom, zlasti tudi pri javnih delih. Novo posojilo za cestno omrežje mora biti razdeljeno po načelu narodnega in državnega edinstva, t. j. razdelitev se mora izvršiti po dejanskih gospodarskih potrebah slovenske pokrajine in po nobenih drugih vidikih. Ako se bo to zgodilo, potem smemo pričakovati, da bo razumevanje za slovenske gospodarske potrebe v bodočnosti imelo dobre čuvarje.«

Največja odlika

»Jutro« poroča v št. 35: »Unitarizem je največja odlika JRZ«. »Samouprava« objavlja članek, v katerem našteva glavne odlike JRZ. Med drugim omenja kot posebno zgodovinsko nalogo JRZ, da čuva dedščino pokojnega kralja Aleksandra in da vodi isto politiko, ki jo je vodil pokojni Nikola Pašić. JRZ ni niti plemenska, niti verska, niti pokrajinska, ampak čisto jugoslovanska stranka. Največja odlika JRZ pa je, da ima unitaristični program: en kralj, en narod, ena država, en zakon za celo državo in enakopravnost za vse državljane. Kakor čujemo, bodo te glavne odlike JRZ natisnili tudi na legitimacije stranke, tako da jih bo imel vsak pristaš pri propovedovanju idej in program JRZ vedno pri roki.«

Socialni obzornik

Kdaj imajo starši pravico do takozvane roditeljske rente

Naše nezgodno zavarovanje daje rente tudi staršem zavarovanca, ki se je pri delu smrtno ponesrečil ali pozneje umrl na posledicah obratne nezgode. Niso si pa naši zavarovanci na jasnem glede tega, kdaj imajo starši pravico do tako imenovane roditeljske rente. — Ob smrti zavarovanega člana se najprej ugotovi, ali obstajajo sorodniki zavarovanca in koliko jih je. Ako je več sorodnikov, ki jim zakon daje pravico do rente, se mora najprej priznati renta ženi-vdovi (oziroma vdovu) ter otrokom. Šele ako bi po priznanju teh rent kaj ostalo do zavarovanega letnega zaslužka zavarovanca, se prizna zakonita renta tudi staršem zavarovanca. Skupna vsota rente preostalih svojcev namreč ne sme presežati zavarovanega letnega zaslužka umrlega zavarovanca. To pomeni, da se na rentah ne more priznati več, kakor je umrl zavarovanec prej zaslužil. Če bi pa smrtno ponesrečeni zavarovanec ne imel žene in otrok, tedaj dobe starši kot roditeljsko rento eno tretjino zavarovanega letnega zaslužka umrlega sina. — Toda starši imajo pravico do rente izključno samo v tem primeru, ako jih je umrl zavarovani član s svojim zaslužkom preženo vzdrževal in so bili starši na to vzdrževanje

tudi navezani. Iz razsodb sodišča delavskega zavarovanja v Ljubljani in Stola sedmice v Zagrebu je razvidno, da je treba to zakonito določilo tolmačiti takole: Pretežno vzdržuje svoje starše tisti sin, s čigar dohodki krijejo starši več kot polovico vseh svojih rednih stroškov, ki so potrebni za normalno dnevno življenje. Ta primer je podan posebno tam, kjer nimajo starši nobenega posestva, nobenih otrok ter tudi nobenih drugih dohodkov in ima zavarovanec tolikšno plačo, da more z njo vzdrževati sebe, pa tudi svoje starše. Toda mnogokrat položaj ni tako preprost. Zgodi se na primer, da imajo starši posestvo, ki ga še sami obdelujejo, ali pa imajo poleg ponesrečenega sina še druge delazmožne otroke, ki tudi podpirajo starše, ali pa bi jih v primeru potrebe morali podpirati, ali prejemale kako pokojnino itd. V teh primerih je težko govoriti o pretežnem vzdrževanju. Sin s svojim zaslužkom pač pomaga staršem, toda jih pretežno ne preživlja, niti ni z njegovo smrtjo odpadel staršem glavni vir njihovih dohodkov. — Važno je, da imajo starši za trditev, da jih je ponesrečeni sin bistveno s svojo podporo preživljal, dokaze v rokah. (Po Del. pr.)

Obvarujejo naj se pravice naših rudarjev

Delavske strokovne organizacije, ki imajo organizirano rudarsko delavstvo, so se posvetovale o novih pravilih za Bratovske skladnice ter so po temeljiti razpravi o določbah novih pravil Bratovske skladnice in poročilu delavske delegacije, ki je sodelovala na anketi o teh pravilih, soglasno ugotovile:

1. Da so razne govorice, kakor tudi časopisna poročila, češ, da je besedilo sprememb pravil Bratovske skladnice sprejeto soglasno, popolnoma brez podlage, marveč da so
2. zastopniki delavstva in Delavske zbornice najodločneje nastopili proti poslabšanju določb glede varovanja članstva in postopanja z nezgodniki (§ 50 in § 82 sedanjih pravil) ter zahtevali, da morajo ostati dosedanje pravice neokrnjene.

Nadalje je bilo sklenjeno, da naj se čimprej izvrši intervencija pri g. ministru socialne politike in narodnega zdravja ter naj se naprosi:

1. Da s finančnim zakonom za leto 1938/39 popravi krivico, ki se je pripetila rudarskemu delavstvu in to v svrhu predloži sledečo odredbo za uvrstitev v finančni zakon:

»V pravilih Bratovske skladnice z dne 30. dec. 1937 se razveljavljajo:

- a) odstavek 5 § 82 ter
- b) v § 50 lit. 3 zadnji stavek, ki se glasi:

Na ta način zamore član varovati svoje pravice, plačujoč pristojbino za tretji-

no časa svojega vračunljivega članstva, katerega želj varovati, a v posebno utemeljenih slučajih zamore glavni upravni odbor reduciranim delavcem podaljšati ta rok na polovico tega časa.«

2. Za nameščence bratovskih skladnic naj se s predhodnimi odnosno prevedbenimi odredbami zagotovi obvarovanje

BELI TEDEN

Kuhinjske brisače Din 4—
Tekstilana BUDEFELDT

vseh doslej pridobljenih pravic tako glede plač, položaja kakor pokojnin.

Strokovne organizacije so pooblastile načelstvo II. skupine rudarske zadrage, naj zastopa pri tej intervenciji tudi strokovne organizacije.

Delavska zbornica pa bo podprla to intervencijo s pismenimi vlogami na ministrstvo za gozdove in rude ter druga merodajna mesta.

Studenške novice

Predavanje. Nocoj ob pol 20. uri je v Sokolskem domu predavanje o Pragi in sokolskih zletih, Predava br. Ciril Hočevar. Predavanje bodo pojasnjevali krasni filmi o Pragi in številne skioptične slike o zadnjem vsesokolskem zletu v Pragi. Vabijo se vsi, da se tega predavanja udeležijo. Po predavanju bo tudi razgovor o udeležbi Studenčanov na X. vsesokolskem zletu v Pragi. Vstopnine ni.

Karteli, trusti, ringi in še kaj

To so trije glavni tipi kartelov. Mogoče je seveda tudi, da kartel združuje vse te tri elemente. Na tak način nastanejo najpopolnejši karteli, pri katerih gre organizacija običajno za stopnjo više, namreč, da se ustanovi enotna prodajna organizacija, ki prevzame vse proizvode priključenih podjetij, jih razpeča in potem dobiček procentualno razdeli. To je sindikat, ki predstavlja najpopolnejšo obliko kartela. S sindikatom se kartel do neke mere že približuje trustu.

Kartelji so se razvili predvsem v srednji Evropi. Največ jih ima Nemčija, kjer je vseh kartelov 2000—2500. Nekatere industrijske panoge v Nemčiji so kartelirane skoraj stoodstotno. Tako kemična industrija z 96,3%, elektrotehnična z 87%, rudniška z 98,3%. Pa tudi banke s 74%. Močno so se razvili tudi nekateri mednarodni karteli. Mednarodni karteli združujejo podjetja, ki se nahajajo na področju več držav, ter je vseh namen, da brez ozira na državne meje organizirajo proizvodnjo in trgovino. Eden najmočnejših je mednarodni kartel železa. Njegova članica je tudi Jugoslavija. Kartel elek-

tričnih žarnic obsega skoraj vso svetovno produkcijo žarnic. Evropsko produkcijo v celoti obsega mednarodni kartel tračnic.

Kartelji so prva oblika moderne industrijske koncentracije in monopolnega kapitalizma. Za karteli in deloma tudi ob enem z njimi so se razvile še druge tvorbe, ki so dosti močnejše centralizirale industrijsko proizvodnjo kot karteli, segle pa so tudi v druge panoge gospodarskega življenja, zlasti v transport in kreditni sistem. V modernem gospodarstvu so si pridobile dosti večjo moč in dosti večji pomen kakor karteli. Sem spadata v prvi vrsti koncern in trust.

Koncern in tudi trust se ločita od kartela po tem, da združuje kartel le istovrstna podjetja, ki pa ostanejo pravno in gospodarsko samostojna; združijo se le v svrhu regulacije cen, produkcije itd. Pri koncernu in trustu je stvar drugačna. Tu se organizirajo navadno podjetja raznih vrst, ki pa so med seboj v neki produkcijski odvisnosti. Industrija, ki n. pr. proizvaja železne polizdelke, si priključi na

JNAD Jadran razpuščen

Organi ljubljanske policije so preteklo soboto zapečatili prostore Jugoslovenskega naprednega akademskega društva Jadran v arčni Narodnega doma in izročili zastopnikom društva naslednjo odločbo:

Kraljev. banska uprava drav. banovine. II/2 št. 611/2 Ljubljana, 3. febr. 1938.

Odločba.

Na osnovi § 11 zakona o društvih, shodih in posvetih razpuščam »Jugoslovensko napredno akademsko društvo Jadran«, katerega pravila je odobrila bivša deželna vlada za Slovenijo, poverjenstvo za notranje zadeve, z odlokom št. 1340/pr. z dne 7. 2. 1920, ker se je kot nepolitična organizacija udeleževala tudi politično ter je s tem prekoračilo svoje statutarne delovno področje.

Slede razlogi.

Ban: Dr. Natlačen, I. r.

Ne pozabi naročnine!

V vsako slovensko hišo „Večernik“!

Ptujske novice

Tujsko-prometni tečaj v Ptuj. Banska uprava priredi dne 17. februarja v mestnem gledališču enodnevni tujsko-prometni tečaj. Vabljeni vsi! Vstop brezplačen! Informacije pri »Putniku« Ptui.

Uradni dan Zbornice v Ptuj. Uradni dan Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani bo za Ptuj-okolico, Ormož, Ljutomer, Mursko Soboto in D. Lendavo, v četrtek dne 17. februarja t. l. v prostorih Združenja trgovcev za mesto Ptuj - Narodni dom.

Ljudsko gibanje v ptujem srezu. V preteklem letu se je narodilo 1825 otrok, med temi 243 nezakonskih. Smrtnih primerov je bilo 1154, porok 613.

Skozi ptujsko grlo je šlo lani 1667.55 hl vina in mošta, 579 hl piva, 42 hl žganja. 6.422.371 din v zrak! so pokadili Ptujčani v l. 1937.

Ptují avtomatično telef. centralo. Te dni je bila pri poštne ministru V. Cvrkiču deputacija iz Ptuja, ki je g. ministru pojasnila potrebo, da dobi tudi Ptuj avtomatično telefonsko centralo.

Pobreške novice

Pobreško grlo: Statistika o iztočenih alkoholnih pijačah, kolikor jih je bilo iztočenih v 40 gostilnah na področju pobreške občine, kaže naslednjo sliko: iztočenih je bilo 2.161,29 hl vina, 114,9 hl vinskega mošta, 483,73 hl piva, 36,91 hl žganja in ruma. 632 hl sadjeveca in 101 hl brezalkoholnih pijač. Skupna vrednost konzumiranih pijač je iznašala okoli din 3.100.000, na posamezno osebo pride povprečno vina 27 litrov, piva 6 lit., sadjeveca 8 lit. in žganja pol litra.

eni strani rudnik železa in rudnik premoga, na drugi strani pa podjetje, ki proizvaja končne fabrikate. Kaže se torej stremljenje združiti različne produkcijske faze v enem samem podjetju. To obliko organizacije označujemo kot vertikalno, v nasprotju s horizontalno obliko organizacije kot jo predstavljajo karteli. Koncern je zveza podjetij, ki lahko ostanejo tudi pravno samostojna, ki pa tvorijo neko enoto v tehničnem, upravnem, komercialnem, zlasti pa v finančnem oziru. Vodstvo raznovrstnih podjetij pride na ta način v ene same roke. Koncerni so organizirani v raznih oblikah. Ena od teh je takozvana udeležba, pri kateri si eno podjetje pridobi delnice drugih podjetij, tako, da ima potem kontrolo, to se pravi odločilno besedo v dotičnem podjetju. Druga oblika je interesna skupnost, kjer se podjetja dogovorijo, da si bodo po gotovem ključu delila ves dobiček (I. G. Farbenindustrie). (Dalje.)

Seveda če.

On: Gospodična, ljubil vas bom večno!
Ona: Res — tudi po poroki?
On: Gotovo — seveda, če si boste izbrali primerne soproga!

Kulturni razgledi



Arthur Schopenhauer znani nemški filozof, ki je s svojo filozofijo močno vplival na Nietzscheja. 22. februarja poteka 150 letnica njegovega rojstva.

Japonska književnost je v kulturnem svetu še prav malo znana. Vzrokov je več, gotovo ne najmanjši je v precejšnji kompliciranosti japonskega jezika, ki otežuje celo prevode. Tako pozna japonski jezik za prvo osebo ednine 20 do 30 besed, 20 do 30 »jazov«, od katerih se vsak uporablja drugače ter v posebni zvezi. Za dež imajo Japanci kar dvajset izrazov, ki se rabijo razločno. V sodobni japonski književnosti so se precej udomačili Dostojevskij, Tolstoj, Turgenjev in Čehov, pa tudi Maupassant, Ibsen in Strindberg so obratniti.

O. Župančič v slovaščini. Slovaški literarni mesečnik »Elán« prinaša v prevodu K. Geraldinija Župančičevo »Ljubavno pesem«.

O Župančič v slovaščini. Slovaški literarni naš režiser dr. Branko Gavella je znan naš veliki uspehom z režiranjem opere Rimskega — Korzakova »Sadko«. Balet je nastudiral Margareta Fromanova iz Zagreba. Dr. Gavella je, kakor znano, pred leti nastudiral »Gospodo Glembajev« za našo mariborsko gledališče.

Razstavo bolgarskih ikovnih umetnic je organiziralo združenje akademsko izobraženih žena v Zagrebu, ki je hotelo s braženimi prijateljstvi stike z bolgarskim ženskim umetniškim krogi. Na razstavi je razstavilo svoja dela 45 umetnic s 150 slikami.

Tretja nova hrvatska opereta pod naslovom »Ob sinjem Jadranu« je šla v tej sezoni preko odrskih desk v Zagrebu. Opereto je uglasbil Edvard Glöz. Dobro bi bilo, ko bi tudi naša mariborska opereta poskusila z eno od navedenih treh operetnih novitet.

Koncerti Zlatka Balokovića zbujaajo po vsej Ameriki ogromno zanimanje in zanjejo velikanski uspehi.

Saljapinov jubilej. Na Dunaju so ustanovili odbor za proslavitev 50letnice umetniškega delovanja slavnega basista Fiodora Saljapina, ki bo v okviru velikega dunajskega festivala.

Ljudska univerza. V ponedeljek 14. tm. ni prireditve. V četrtek in petek 17. in 18. februarja nadaljevanje antropološkega cikla s predavanji g. docenta dr. B. Škerljaja: 1. Kaj vem o pračloveku? 2. O človeških rasah!

Narodna gledališča

Sobota, 12. febr. ob 20. uri: »Noč v Kairu«. Red A.

Nedelja, 13. februarja, ob 15. uri: »Sodnik Zalamejski«. Zadnjič. Globoko znizane cene. Ob 20. uri: »Pri treh mladenkah«. Gostovanje g. J. Povheta. Znizane cene.

Ponedeljek, 14. februarja: Zaprto.

Torek, 15. februarja, ob 20. uri: »Noč v Kairu«. Red B.

Poljska »Firma« v mariborskem gledališču. Ta trojezanska veseliga Poljaka Mariana Hemerja, ki je začetkom lanskega novembra v Ljubljani dosegla zelo zadovoljiv uspeh, bo po vsebini dveh si nasprotnih svetov (igralskega in trgovskega) še posebno privlačna tudi za mariborske gospodarske sloje.

Opozorjamo na gostovanje J. Povheta, to nedeljo zvečer v Schubertovi opereti »Pri treh mladenkah« v vlogi starega Tschölla. Znizane cene.

Mariborske in okoliške novice

Maribor se je poklonil spominu A. Einspielerja

Tukajšnja Ljudska univerza je priredila sinoči na pobudo Kluba koroških Slovencev in Branibora lepo uspehi koroški večer v počastitev spomina 50 letnice smrti borca za narodno svobodo koroških Slovencev Andreja Einspielerja. V okusno okrašeni predavalnici so se polno številno zbrali v Mariboru bivaajoči Korošci ter narodno zavedni Mariborčani z namenom, da s tem večerom posvetijo svoje misli bratom onkraj Karavank.

Uvodno besedo je spregovoril tajnik Ljudske univerze g. prof. Bunc, nakar je dijaški oktet pod vodstvom svojega pevovodje g. Cvetka ubrano odpel pesem »Kvišku bratje«. Ziljanka gđ. Zwitterjeva, oblečena v krasno narodno nošo, je zanosno deklamirala Gregorčičevo »Andreju Einspielerju«. Prof. dr. Janko Kotnik je zatem v izčrpnih izjavah orisal Einspielerjev lik, čigar plodonosno udejstvovanje je segalo na vsa področja in s čigar imenom so tesno povezana vsa ona glasila, ki so zastopala koristi koroških Slovencev. Andrej Einspieler je bil tisti mož, ki je bil težak boj z namenom, da dvigne kulturni nivo slovenskega ljudstva onstran Karavank in da mu s svojim delom vtisne pečat narodne zavesti in probujenosti. Temeljitim izvajanjem g. dr. Kotnika so sledile ubrano in občuteno odpete pesmi dijaškega okteta »Dečva na sred morja«, »Dajte mi mati dva krajcra«, »Kvišku bratje« ter »Jaz pa vem kako ptičice pojo« in »Dobro jutro, zlato jutro«. Sledila je recitacija Albrechtove »Koroške pesmi« po gđ. Zwitterjevi ter končno recitacija »Koroške rapsodije« spremljana s številnimi skioptičnimi slikami naše korotanske pokrajine.

Predavatelj, recitatorica ter mladi pevci so bili deležni od strani navzočih, ki so do zadnjega kotička zasedli prireditveni prostor, burnega in toplega aplavza ter priznanja. Naš obmejni Maribor se je na ta način dostojno in manifestantno poklonil spominu zaslužnega narodnega buditelja ter prosvetitelja Andr. Einspielerja.

J. J. Chevallier o G. Clemenceau

Predavanje gospoda J. J. Chevalliera, profesorja v Grenoblu, o francoskem državniku G. Clemenceau-u je bilo po splošni sodbi navzočih eno najlepših, kar jih je doslej priredil francoski krožek v Mariboru. Z vznešenimi besedami in v umetniško zaokroženem govoru je postavil predavatelj pred svoje slušatelje, ki so sledili vsaki njegovi besedi z napeto pozornostjo, živ lik tega velikega sina francoske zemlje, ki je več kot petdeset let stal v prvih vrstah vodilnih mož svoje domovine. Leta 1871. se je mlademu možu poraz Francije neizbrisno utisnil v srce in sedemdesetletni stariček je kot predsednik ministrskega sveta zmagovalno končal svetovno vojno. Vmes pa je bilo njegovo izredno burno življenje polno političnih boj in številnih dvobojev z znamenitimi nasprotniki, katerim je dostikrat viteško prizanesel, ko bi se jih bil lahko kot izboren strelec za vedno iznebil. Sicer pa je bil trd, neizprosni nasprotnik vlad, ki mu kot republikancu-jakobincu niso bile všeč, in strmoglavil je veliko število ministrstev. Toda tudi njemu usoda ni bila vedno mila. Nekaj let je bil popolnoma izločen iz političnega življenja in tudi skrb za vsakdanji kruh

so jo s pomočjo treh motorjev brizgali v goreče gospodarsko poslopje. Z združenimi močmi se je končno posrečilo, da so ogenj pogasili in odstranili nadaljnjo požarno nevarnost, ki bi bila lahko usodna, če bi ogenj prešel na sosednje stavbe. Kako je ogenj nastal, ni točno znano, obstoja pa sum, da ga je podtaknila zlobna roka. Škoda, ki jo trpi posestnik Rojko radi požara, presega 40.000 dinarjev. — Gospodarsko poslopje je skoro popolnoma uničeno, zgorelo pa je tudi za poldrugi vagon sena in drugih poljskih pridelkov. Na mestu požara se je zbralo ogromno število radovednežev, tako da so imeli orožniki mnogo dela, da so lahko vzdržali red.

Vsi ženini in neveste

Kupujejo pohištvo in vse za stanovanje ugodno in poceni samo pri turki

„OBNOVA“ F. Novak - Maribor

Jurčičeva ulica 6

Prvič tank v akciji. Pri včerajšnjem požaru na Pobrežju, o katerem poročamo na drugem mestu, so naši vrli mariborski gasilci prvokrat uporabili novi tankovni voz, s katerim bodo odslej pri vseh požarih, kjer se bo izkazala krajevna potreba, dovažali vodo kar s seboj. Tank vsebuje 3.000 litrov vode in se je že ob prvem

Danes RUSKI VEČER v Kazini ob 20. uri

UMETNIŠKI KONCERT RUSKE GLASBE, nato DRUŽABNI VEČER

RUSKE PESMI JAZZ VSTOP PROTI POVABILI

mu ni ostala tuja. Toda s svojo železno, neupogljivo voljo je premagal vse težave in leta 1917., ko se je morala Francija odločiti bodisi za mir brez zmagovalcev in premagancev bodisi za neizprosni boj do končne zmage, ga je poklical Poincaré, njegov osebni nasprotnik, sam na najodgovornejše mesto v državi, za predsednika ministrskega sveta. Vse to je povedal predavatelj z mladeniško ognjevitostjo in z globokim čustvom, kakor ga je zmogel le, kdor sam z vsem srcem ljubi svojo domovino.

Iz sodne službe. Premješčen je za sodnika 7. položajne skupine pri sreskem sodišču v Brežicah A. Tomine, doslej pristav 8. položajne skupine pri sreskem sodišču v Marenbergu. Za višje oficiale 6. položajne skupine so napredovali Filip Rubin in Ivan Rudolf pri sreskem sodišču v Ptuj ter Franjo Jureš pri sreskem sodišču v Dol. Lendavi.

Restavracija in kavar a „OEL“

ob jutranjih urah po prireditvah dob a kisa in golaževa juha. Salvator pivo. Izborna vina.

Na Pobrežju je gorelo. Včeraj popoldne okoli 15. ure so bili mariborski gasilci obveščeni, da je izbruhnil na Pobrežju velik požar. Takoj so odbrzeli na Pobrežje, kjer je gorelo gospodarsko poslopje posestnika Ivana Rojka na Zrkovski cesti št. 16. Mariborski gasilci so skupno s pobreškimi gasilci, ki so že bili na mestu požara, takoj pričeli z energično akcijo ter položili okoli 400 m cevi proti Dravi, od koder so črpali vodo, ki

poizkusu prav dobro obnesel. Dočim so gasilci napeljevali po ceveh vodo iz Drave, je gasilski tank obsipaval goreče objekte z omenjeno količino vode. Nova gasilska naprava bo delo gasilcev znatno olajšala.

MADRACE IZ OVČJE VOLNE, AFRKA IN ZIMNIC TER ŽIČNE VLOŽKE nudi dobro in poceni

ANTON ČERIN ml., Koroška cesta 8

Današnji trg je bil precej dobro založen. Na Vojašniškem trgu je bilo 134 svinj. Cena svinjskemu mesu s kostmi 10—12 din., izluščeno 11—13, salo 14—15, govedina 6—12, teletina 8—14. Krompirja je bilo 12 vozov, 83 vreč po 75 do 150, čebule 24 vreč po 3—4. Na perutniškem trgu je bilo 296 kokoši po 20—25, 530 piščancev po 20—60 (par), 10 puranov po 40—65, 4 gosji po 40—45. Na senenem trgu so bili 4 vozovi sena po 40—45, 1 voz otave po 40. Na zelenjadnem trgu so prodajali zelje po 2—4, kisel zelje po 5, hren 7—8, endivija 1—2, dalmatinska 8—10 za kg. motovilec po 1 din, špinača 1.

IV. Primorski ples. Nocoj je velika društvena prireditev v Narodnem domu. Kraljica nageljčkov, pestre narodne noše, dehteča desertna in domača vina, kraški teran, primorsko cvetje in vsakovrstne jestvine ter pijače. Dve godbi bosta skrbeli za plesateljine udeležence, vse drugo pa prepustimo društvenemu odboru, ki je poskrbel vse potrebno za to lepo in izvirno prireditev. Vabljeni vsi brez izjeme!

Kino

Union kino: »Hči upornika«, film veselja in zabave v nemškem jeziku, z dražestno Shirley Temple.

Dunajska vremenska napoved za jutri v nedeljo 13. t. m. predvideva v severnih Alpah pretežno oblačno mestoma sneg, sicer nebištevne temperature spremembe. V južnih Alpah oblačno, zjutraj mrzlo, pretežno suho vreme.

Zveza vpokojenih častnikov ter njih vdov in sirot v Mariboru. Letni občni zbor se vrši dne 27. februarja 1938 ob 10. uri v Reherjevih sobi Nabavljalne zadr. državnih uslužbencev na Rotovškem trgu.

»GRİČ« Oset — Rošpoh kolone.

Sokol Maribor I. Opozorjamo že danes na veliko predpustno prireditev, ki bo v soboto 26. t. m. v vseh prostorih telovadnice v kasarni Kralja Petra I. Zdravo!

Ali hočete avto za 5 dinarjev? Največja dobrodelna tombola, ki smo jo kdaj doživeli v Mariboru, se bliža z naglimi koraki. Tablice za to veliko tombolo podmladka Rdečega križa, ki bo v nedeljo, 3. aprila t. l., se že dobe v predprodaji. Vsak naj poskusi svojo srečo! Za 5 dinarjev dobiš lahko krasen avto, motorno kolo in razne druge dragocene dobitke. Avto je začasno na ogled pri tvrdki »Opel« v Mlinski ulici.

Neverjetno! Niso verjeli v zmožnosti pesniških gasilcev in vendar jim je uspelo. Le oglejte si, kako divno in okušno so okinčani prostori, kjer bo jutri gasilska maškerada, dejali bi skoraj, da je to vele mestno. Zato pa ne zamudite te prilike in napravite jutri ta kratek in lep izlet na Pesnico, kjer se boste res imenitno zabavali v prostorih Kerenčičeve gostilne.

Iz našega Aerokluba. Redni letni občni zbor Aerokluba »Naša krila« v Mariboru bo 27. t. m. ob 10. uri. Podrobnejša navodila še sledi. — Aeroklub v Mariboru poziva vse pilote, tudi one, ki so leteli med vojno, da se čim prej pismeno javijo oblastnemu odboru Aerokluba v Mariboru in da predložijo vse potrebne podatke. V poštev prihajajo vsi piloti, ki bivajo na ozemlju bivše mariborske oblasti. Aeroklub rabi te podatke za pridobitev trenaznega oddelka v Mariboru.

Danes ob 18. uri je odhod avtobusa na Pohorje izpred Putnika. Cena vožnje (do odcepa) Din 20. Idealno vreme Vas vabi!

Vrhunec predpusta je vsako leto galareduta ISSK Maribora. Letos se vrši v soboto, 26. februarja pod devizo »Pod palmami«. V razkošno opremljenih dvoranah Uniona vas pričakuje cela vrsta presenečenj in izvrstna godba. Nagode-tov Jazz. Popoldne reduta za malčke.

Nočno lekarniško službo imata od danes naprej Maverjeva lekarna v Gosposki ulici in Vaupotova lekarna na Aleksandrovi cesti.

„Denar ali smrt“. Tako je zaklical 23-letni trgovski pomočnik Alojz Zajdel dne 20. marca 1937 pri Berkovcih 80-letnemu posestniku Janezu Kotlarju, ko se je vrnil s sejma domov. Zajdel je starčka pograbil za grlo, ga tresel na tla ter mu s silo odvzel 1500 dinarjev gotovine. Zajdel se je moral zaradi omenjenega roparskega napada danes dopoldne zagovarjati pred velikim kazenskim senatom mariborskega okrožnega sodišča. Razprava ob času poročila še traja.

Avtomobili, avtomobili... V zadnjem času se prometne nezgode v našem mestu silno množijo. Včeraj sta se pripetili kar dve težji nezgodi, in sicer sta na križišču Tattenbachove ulice in Glavne trga treli skupaj dva osebna avtomobila, na ovinku pri uri na Glavnem trgu pa sta treli skupaj neki tovorni in osebni avtomobil. V obeh slučajih so bila vozila precej poškodovana, k sreči pa ni bilo človeških žrtev. Tatinski podvigi na planinskem plesu. Slovensko planinsko društvo je prijavilo policiji, da je bilo ob priliki planinskega plesa v unioński dvorani ukradeno razno blago, in sicer okoli 300 steklenic raznega vina, šampanjca, likerja in druge alkoholne pijače, razen tega okoli 200 kozarcev v skupni vrednosti 2100 dinarjev. Policija je v zvezi s tatvino aretirala dva moška.

Kam? Stefanija Kanglerjeva, stanujoča na Zrinjskega trgu 6, je prijavila policiji, da ji je pred 14 dnevi izginila nezakonska hčerka 10-letna Stanislava Lorbekova, ki se do danes še ni vrnila domov. Mati se boji, da se ji ni kaj hudega pripetilo. Deklica je za svojo starost precej visoka, srbke postave in podolgovatega obraza. Kdor bi o njej kaj vedel, naj prijavi policiji.

Zaposlitev brezposelnih pri javnih delih. Mestno poglavarstvo razglašja: Na socialno-politični odelek mestnega poglavarstva prihajajo neprestano prošnje

brezposelnih za zaposlitev pri javnih delih. Ker ima zaposlitev pri javnih delih značaj podpore, ni mogoče ugoditi vsem prosilcem, marveč samo takim, napram katerim veže mestno občino zakonita dolžnost, to so v prvi vrsti brezposelni, ki nimajo sredstev za preživljanje in so pristojni v Maribor, v drugi vrsti (po naredbi kr. banske uprave o podpiranju brezposelnih in pobijanju delomrznosti) pa tudi drugam pristojnim, ako bivaajo nepretrgoma vsaj tri leta v Mariboru. V vsakem primeru pa imajo prvenstvo brezposelnj z rodbinskimi člani. Ker se vrši zaposlitev pri javnih delih le v okviru razpoložljivih finančnih sredstev, je vlaganje prošnje prosilcev, ki ne odgovarjajo navedenim pogojem brezpredmetno.

Razne vesti

Dr. Ante Pavelić je umrl. Po daljši bolezni je umrl v Zagrebu bivši podpredsednik Narodnega vijeća in bivši predsednik senata dr. Ante Pavelić. V zadnjem času se je umaknil iz javnega življenja. Njegovo ime ostane trajno združeno s prevratno dobo našega osvobođenja ter ujedinjenja, čast in slava njegovemu spominu!

Bivši avstrijski podkancelar aretiran. V Berlinu so aretirali bivšega avstrijskega podkancelarja Winklerja, ki je svojčas pripadal Dollfusovi vladi. V ozadju ni politika, ampak devizni prestopki.

Dr. Maček v Beograd. Okoli 20. februarja prispe dr. Maček v Beograd in obišče šefe združene opozicije.

Murskosoboška gimnazija — gimnazija kneza Koclja. Profesorski zbor murskosoboške gimnazije je sprožil misel, da bi se državna realna gimnazija v Murski Soboti po treh letih, ko bo spet popolna, imenovala po knezu Koclju.

Popolnoma točno.

Zena: »Kako dolgo pa si bil včeraj v gostilni?«

Mož: »Do polnoči!«

Zena: »Čemu lažeš! Tvoj prijatelj mi je povedal, da ste bili do treh.«

Mož: »To je bilo pa že danes in ne včeraj!«

Zadnje telefonične vesti



Tatarescu, ki bo nadaljeval tradicionalno romunsko zunanjo politiko

VRHOVNO USTAVNO SODIŠČE RAZVELJAVILO GOGOVE PROTIZIDOVSKKE UKREPE. — UGODNI BORZNI ODMEVI. — CENZURA TISKA IN POŠTE V VOJASKEH ROKAH.

BUKAREŠTA, 12. februarja. V dobro poučenih krogih zatrjujejo, da je padeč Oktaviana Goge poleg zunanjih političnih vzrokov povzročila tudi okolnost, da je vrhovno ustavno sodišče odklonilo proti židom razglašene odloke, ker da so nezdružljivi z določbami ustave. Bukareška borza je ugodno reagirala ob sestavi nove vlade. Tečajji so se dvignili za 10 do 30 točk. Iz Londona poročajo, da se je dvignila na tamošnji borzi vrednost romunskih papirjev za 10 odstotkov. V Bu-

karešti so narasle državne vrednotnice za 200 odstotkov.

BUKAREŠTA, 12. februarja. Včeraj je vojaštvo prevzelo celokupno varnostno službo v državi. Vsa oblast se nahaja v rokah vojaških poveljnikov, ki so odredili izročitev vsega orožja. Vsa zborovanja so do nadaljnjega prepovedana. Cenzura tiska in pošte je prevzela vojaška oblast.

HITLER NE BO POSETIL PAPEŽA.

RIM, 12. februarja. V zvezi s predstojem Hitlerjevimi obiskom v Italiji se pojavljajo težave glede tega, ker obišče v smislu običaja vsak državni poglavar, ki pride v Rim, tudi papež. Trenutno pa obstoja med Vatikanom in Nemčijo precejšnja napetost. Radi tega ni verjetno, da bo Hitler posetil papeža. V tem slučaju bi se utegnili poslabšati dobri odnosi med fašistično Italijo in Vatikanom.

VAŽNA KONFERENCA BELGIJSKIH POSLANIKOV V BRUSLJU.

BRUSELJ, 12. februarja. Belgijski zunanji minister Spaak je sklical vse belgijske poslanike na važnejših evropskih mestih k skupni konferenci v Bruselj, ki bo prihodnji teden. Gre za priznanje italijanskega imperija ter za belgijsko stališče v španskem vprašanju.

Velikanska svatbena pojedina

2000 litrov vina, 40 litrov žganja, 400 tort, 120 kokoš in še kaj

U Bački Topoli je bila te dni velikanska svatba, ena najrazkošnejših zadnjih let. Jovan Toth je namreč priredil na čast svojemu sinu Lajošu, ki se je poročil, velikansko pojedino, h kateri je bilo povabljenih 900 oseb, ki jim je streglo 60

natakarjev. Udeleženci te edinstvene pojedine so konsumirali 3 junce, 3 teleta, 60 gosk, 15 rac, 120 kokoš, 400 tort, več sto kilogramov drobnega peciva. Popili pa so 2000 litrov vina, 2 velika soda piva in 40 litrov žganja.

Mali oglasi

Razno

POKROMANJE, PONIKLOVANJE

wsake vrste, dobro in poceni izvršuje »Ruda«, Maribor, Trstenjakova 5. 213

JEDILNE IN SPALNE SOBE sperane, politirane, pleskane ter kuhinjske, najmodernejše opreme po najnižjih cenah. Mizarstvo in zaloga pohištva Kompara, Aleksandrova 48.

JOS. TICHY IN DRUG Konces. elektrotehnično podjetje, Maribor, Slovenska ul. 16, tel. 27-56. Izpolnjuje elektroinstalacije stanovanjskih hiš, vil, gospodarskih objektov, zaloga motorjev, lestencev, svetilk, elektroinstalacijskega blaga po konkurenčnih cenah

POHIŠTVO lastnega izdelka dobavlja po skrajno zmernih cenah Zaloga pohištva združenih mizarjev, Vetrinjska ulica 22, nasproti trdnje V. Weigl. 9-1

Spomnite se CMD!

KOLESA, GRAMOFONE, ŠIVALNE STROJE, OTROŠKE VOZICE

popravlja dobro in hitro po kulantnih cenah znana trdnja Justin GUSTINCIC, Tattenbachova 14. Štramba koles čez zimo. 7189

MIZARSKA STAVBENA DELA izvršuje najcenejše mizarstvo podjetje Albin Belak, Maribor, Miklošičeva ul. 2. 707

KONCERT v nedeljo, dne 13. februarja v gostilni Kos na Meliskem hribu. Vabljeni vsi. 791

Res najboljša **VINO** dobite v gostilni »Prešernova klet« v Gosposki ulici. 781

Vsako SOBOTO IN NEDELJO se servirajo pristne domače klobase, šunka, ocrti piščanci in pecivo. Točimo pa dobri ljutomerski vina. Se priporočila Fric Sever, gostilna, Tezno, Ptuiška cesta. 790

Posodim **MAŠKERADNE KOSTUME**. Sodna ul. 23-I, vrata 4. 740

TRAJNI KODRI takoj valovi! Oglejte si večerne in dnevne frizure v gledališču; lasulje na razpolago. Gledališka frizerka Marica Požar, Vetrinjska 11. 814

KAM PA JUTRI GREMO? Vsi v Sp. Radvanje, gostilna Hoste, na predpustno domačo zabavo. Vabi gostilničar-ka Jožica Kuder. 817

Naročniki kupujte svoje potrebščine pri naših inserentih!

Novi modeli

ARDIE SACHS VICTORIA

materna kolesa so prispela!

J. HOJNIK, generalno zastopstvo - Maribor, Frančiškanska ul. 13

Posest

ŠTIRIDRUŽINSKA HIŠA 15 minut do Glavnega trga, gotovine 15.000, ostalo obroki. — **Enajstdružinska hiša**, blizu Glavnega trga, 300.000. Posedstva vseh velikosti, gostilne, gozdove, vile prodaja Posredovalnica Maribor, Aleksandrova cesta 33. 788

ENONADSTROPNA HIŠA, vili slična, v Studencih, napredaj. Potrebno 120.000 din gotovine, ostanek hipoteka. Naslov v upravi »Večernik«. 203

Novozgradba, soba, kuhinja, veranda, vrt 10.000. — **Trgovska hiša** periferija 25.000. — **Vinogradno posestvo**, 3 orolov hiša 40.000. — **Posredovalnica »Rapid«**, Gospodarska 28. 799

Na prodaj nova štiristano-
vanjska
HIŠA

z velikim vrtom, električna razsvetljava, gospodarsko poslopje in klet, 5 minut od avtobusne postaje. Cena Din. 67.000.—. Vpraša se Gubčeva ul. 46, na vogalu, Pobrežje. 769

Novozgrajena **TRISTANOVANJSKA HIŠA** napredaj. Studenci, Kralja Matjaža 48. 783

KOLESA

»WANDERER«
»VESTA«
»LFA«
»LORD« itd.

prodaja poceni in na mesečne obroke po Din 100.—

MEHANIČ

Draksler
Vetrinjska ulica 11
684

HIŠO PRODAM. Dve sobi, kuhinja, štramba, veža, tisoč m² zemlje. — Zg. Radvanje, Firmova 36. 800

STAVBENE PARCELE, v centru, prvovrstni prostor, ugodno napredaj. Valjak, Kri-
no Union, Maribor. 643

HIŠA Z VRTOM za 14.000 Din na prodaj. Zg. Radvanje, Firmova 18. 798

ŠIRITE »VEČERNIK«!

Dražbeni oklic

Dne 4. aprila 1938 ob 11. uri bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 11 dražba nepremičnin:

Zemljiška knjiga: Hotinja vas vl. št. 184

Cenilna vrednost: Din 15.510*50

Vrednost pritliklin: Din 10*—

Najmanjši ponudek: Din 10.340*32

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je oglašiti pri sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se jih ne moglo več uveljavljati glede nepremičnine v škodo dražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski sodišča.

Okrajno sodišče v Mariboru, odd. IX..
dne 21. januarja 1938.

Oglašujte v »Večerniku«

ZAHVALA

Ob nepričakovani, usled ponesrečene operacije povzročeni težki in nenadomestljivi izgubi drage soproge, dobre mamice in dobrotnice nam je bila v tej neizmerni žalosti velika tolažba, častna udeležba prijateljev, prijateljcev in znancev, ki so spremljali nam preneglo odtrgano priljubljeno blagopokojnico na njeni zadnji poti. — Vsem naša globoka in iskrena zahvala! — Zahvaljujemo se č. duhovščini za spremstvo posebno še č. gosp. župniku KRANERJU in gosp. šol. upr. FROMU za pretresljive poslovilne govore, domačemu pevskemu zboru za glinjive žalostinke ter vsem darovalcem ven-
cev in cvetja. Bog plati!

V DOBRENJU, dne 11. februarja 1938.

Fras Franjo in otroci

Prodaj

SENO IN OTAVA
na prodaj. Filipič, Pobrežka
cesta 38. 730

ŽAGOVINA
poceni naprodaj. Vprašati:
Josip Kofler, Bistrica 14. pri
Limbušu. 643

KOMPLETNI JAZZ-BOBEN
(Schlagwerk) poceni prodaj.
Praznik, Jezdarska 8, II. ob-
jekt. 774

Prodaj globok
OTROŠKI VOZIČEK
Vprašati dopoldne. Aleksan-
drova cesta 19, Studenci pri
Mariboru. 784

LEPO POHIŠTVO
spalnica in kuhinjska oprema,
poceni naprodaj. Meljski
hrib 69. 793

VINO
staro, obdavnico, od 5 litrov
naprej, a Din 8.—, toči Sok,
Meljski hrib 30. 796

3 SALONKE GARNITURE
naprodaj. Maistrova ul. 11-I.
797

NOVI SIVALNI STROJI
pogrezljivi z okroglim čolnič-
kom, šivajo naprej in nazaj,
vezejo in krpajo, z 20 letno
garancijo prodaja za din 1950
trgovina Draksler, Vetrinjska
ul. 11. 805

Naprodaj stara
PERZIJSKA PREPROGA
4 m dolga in 3 m široka, za
din 1600.—, Vprašati v Stu-
denci, Aleksandrova c. 33,
v čevljarski delavnici. 812

Kupim

Kupim ponošene
OBLEKE,
čevlje, perilo in razno. Sta-
rinarna Donko, Vetrinjska 24
772

Sobo odda

Lepo opremljeno
SOBO
oddam v najem, najrajši vpo-
kojenju ali boljšemu gospo-
du. Naprodaj tudi bela po-
stelja in bela omara. Poizve
se v r karni Mikec, Kette-
jeva ulica 22, pri artilerijski
vojašnici. 773

SOLNČO SOBO
z dvema posteljama poceni
oddam, Maistrova ul. 6-IV,
levo. 779

OPREMLJENO SOBICO
tako oddam. Magdalenska 44
795

SEPARIRANO SOBO
oddam boljšemu gospodu,
eventuelno tudi s hrano. —
Vrbanova ul. 26. 810

Stanovanje

STANOVANJE, TRISOBNO,
sončno, separirano, soba za
služkinjo, predsoba, kopalni-
ca, balkon, plin, oddam s 1.
aprilom, Puškinova ul. 6.
801

GOSPODA
sprejem na stanovanje z
dobro hrano in vso oskrbo, na
teden din 100.—, Vrbanova
ul. 6 Venko. 807

DVA GOSPODA
sprejem na stanovanje s
hrano ali brez. Trubarjeva
ul. 9-I, vrata 4, na dvorišču.
813



*Poglej, babica! Kako je Rezikina
obleka siva, če jo primerjaš
s tvojim belim predpasnikom!*

**No seveda, saj moje perilo tudi ni navadno
oprano, temveč je oprano z Radionom!**

Navadno oprano perilo ima odsev nekake sivine, ker navadna
pralna sredstva odstranjujejo nesnago samo s površine. Radion
pa nudi več: pri kuhanju perila se namreč razvija na milijone
kisikovih mehurčkov, ki pronicajo skozi tkanino in odstranijo vsa-
ko, še tako globoko utrto nesnago. Na ta način postane perilo
popolnoma čisto in zato tudi bleščeče belo.

Schichtov

RADION varuje
perilo



„Inserirajte v Večerniku“

Ruby

»Odloži klobuk,« je rekel Geoffrey z
glasom, polnim ljubezni in občudovanja.
ki je razveselil njeno srce. Potem jo je
vabil skozi več sob v knjižnico, kjer je
odprl vrata sluga.

Bila je prijazna soba. Luč je sicer ne-
koliko motno razsvetljevala prostor, toda
v kaminu je prasketal svetel ogenj.

Povsod je vela toplota, prijetnost in
udobnost, vendar je bil za Ruby in njeno
sedanje razpoloženje to kraj groze. V so-
bi so bile tri osebe, ki so vstale ob njenem
prihodu, in Ruby je skoraj zastalo srce,
ko se je velika postavna dama počasi
dvignila z sofe in ji stopila slovesno na-
proti. Nikakih hitrih kretenj, ki bi izhajale
iz ljubeznive dobrotnosti, brez prijaznega
nasmeha na ustnih.

Oblečena je bila v črn baržun, na glavi
pa je imela čepico iz prekrasnih starih
čipk. Še preden je izpregovorila, je spo-

znala Ruby s svojim razvitim čutom, da
od te ženske z ostrim, prodornim pogle-
dom in mrzlimi, okorelimi ustnicami, ne
sme pričakovati ljubezni. Prevzel jo je
velik strah. Kakšna bo bodočnost? Ali po-
stane ta ženska, mati njenega moža, nje-
na sovražnica?

Lady Rodneyeva je iztegnila svojo ro-
ko in Ruby je položila svojo nanjo.

»Veseli me, da ste prišli,« je rekla dama
z glasom, ki je docela pobijal njene besede.
»Upam, da se boste dobro počutili na
Geoffreyevem očetovem domu.«

Ruby v svojem strahu ni razumela niti
besedice in se je preplašena ozirala za
Geoffreyem, ki je v tem pozdravljal svo-
jega brata Jacka, ki se je vrnil iz Indije.
Ker se je zdelo, da pričakuje lady Rodne-
yeva par besedi od svoje snuhe, je rekla
kar na slepo srečo: »Hvala, bolje je šlo
kakor sem pričakovala.«

Lady Rodneyeva je s srepim pogledom
ošinila ubogo Ruby, potem se je pa obr-
nila k Geoffreyu. V tem se je približal
mladi ženi kapitan Rodney, ki je prijazno

vendar precej nemarno izrazil svoje ve-
selje, da se seznani z njo. In končno jo je
pozdravil mlad mož, ki je stal doslej tiho
na kaminovi preprogi. Segel ji je v roko
in jo toplo stisnil in prijazno pogledal. Ru-
by je prvič začutila nekaj toplega pri srcu
odkar je stopila v sobo. Ta mož je bil go-
tovo tak kakor njen Geoffrey; njegova
prijaznost mu je pridobila prostor v nje-
nem srcu.

Pozdravil je Ruby kakor dobro znanko
in jo prijel za roko in odvedel h kaminu,
kjer je morala sedeti v velik naslanjač. Po-
tem jo je prosil z ljubeznivim nasmehom,
naj se čuti kakor doma ter ji izkazoval
veliko pozornost.

»Vi, ste sir Nicholas?« je končno vpra-
šala obotavljaje Ruby, ki se ji je v toliko
vrnil pogum, da je lahko govorila.

»Da, jaz sem Nicholas,« je odgovoril
smehljaje. »Geoffrey vam je gotovo go-
voril o svojem starem Nicku. Saj me ni
od otroških let nihče drugače klical.«

»Res, večkrat vas je tako imenoval,« je

odvrnila boječe; »a sedaj, ko vas vidim,
se mi zdi, da se vam to ime prav nič ne
prilega.«

Sir Nicholas se je nasmehnil »old Nick«
pravi narod hudiču! Njene besede so mu
ugajale. Ona je vendarle čudovito dekle in
nepopisno dražestna. Kdo ve, ako bo tudi
Doatije ugajala?

Še z nekom se je bilo treba seznaniti.
Violeta Mauserghova, oblečena v mehko
obleko temne barve, je prišla v sobo, sto-
pila k Geoffreyu ter mu podala roko.

»Kako dolgo ste izostali!« je rekla
smehljaje in brez zadrege. »Ali me hočete
predstaviti svoji soprogi?« je govorila
nato s počasnim, zategnjenim glasom.

Peljal jo je k naslanjaču ob kaminu ter
jo seznanil z Ruby.

Lady Rodneyeva je rekla obrnjena k
sinu, čeprav so bile besede bržčas name-
njene Ruby: »Obed bo kmalu gotov. Da-
nes se vama seveda ni treba preoblačiti.«

Ruby se je oddahnila in ob soprogi
roki zapustila sobo. (Dalje.)

SPREJMEM GOSPODA
na stanovanje in hrano. Ein-
spicerjeva ul. 26. Melfe, 816

V najem

HIŠO
z velikim vrtom na Pobrežju
dam v najem. Naslov v upra-
vi. 800

Službo dobi

VAJENKO
sprejem za šivanje moške-
ga perila. Konfekcija perila.
Ruška c. 2. 747

HIŠNA POMOČNICA
vajena kuhe, poštena, zdrava
in čista, srednje starosti se
sprejme s 15. februarjem k
eni osebi. Ponudbe na upravo
»Večernika« pod »Hišna po-
močnica«. 746

SEDARJA IN TORBARJA
Poizvedbe pri gostilni Sever,
Tezno, Ptujška cesta. 789

STALNO DELO
in zaslužek doma se nudi de-
lavoljubim. Dopise pod »Za-
služek« na upravo lista. 811

Vsi zaročenci kupujejo

svileno blago, pajčolane, venčke, šopke, spodnje perilo,
nogavice, rokavice, srajce, kravate, žepne robce pri

Tekstilana Büdefeldt

Gospodsk. ulica 14

Solidna postrežba

Nizke cene!

UČENKO(ICA)
s primerno izobrazbo takoj
sprejme Foto-atelje
peli, Gospodsk. 28. 786

KPOJAŠKEGA VAJENCA.
Leopold Sagadin. Koroška ce-
sta 21. 792

SAMOSTOJNO KUCHARICO
za vse in postrežnico takoj
sprejem. Naslov v upravi.
794

Sirite »Večernik«

Službo išče

TOVARNIŠKA DELAVKA
zaposlena 1 teden predpol-
dne, drugi teden popoldne, bi
rada sprejela vsako delo v
prostem času za stanovanje
hrano, privatno ali v gostil-
ni. Ceni, ponudbe na upravo
»Večernika« pod »Delavna«. 803

PEKOVSKI POMOČNIK
išče službo, gre tudi za služo
v trgovino ali kaj sličnega.
Ponudbe na upravo »Večerni-
ka« pod »Marljivo«. 820

Zikin specialni Steriliziran zdrob

za dojenčke in bolnike dobite vedno
sveže pri

IVAN ULAH

specerija, kolonijale in delikatesa

MARIBOR, GLAVNI TRG 10

**Centeno občinstvo vladno opozarjam na svojo
trgovino s staro železnino**

Nakup in prodaja rabljenih in dobrih strojev, na-
domestnih delov itd. Upam, da si bom s solidnimi
cenami in uslužno postrežbo pridobil zaupanje
cenjenih strank ter se priporočam

Mak Weiss - Maribor, Slovenska ul. 26

Kovinaste krste

kupite najboljšo pri izdelovalcu, ker
am so za 50%, cenejšo kot drugod



MAKS USSAR Maribor

35.-

7503-53
Ženske copate, lahke in tople v
črni, plavi in sivi barvi. Cena
samo Din 35.-

KUPITE ŠE DANES TOPLO OBUTEV!

OBVARUJTE SE PREHLAJENJA IN BLATA!

59.-

2451-43683
Topli otroški čevlji, izdelani iz
finega usnja, toplo podloženi in
obiti s fino kožo.

35.-

7032-37-97
Visoke otroške copate, izdelane iz
volnenega filca z usnjenim pod-
platom in filcistim vmesnim
poplatom, grejejo noge do nad-
gležjev.

35.-

78155-651
Ženske galoše s polvisoko peto,
s pojačeno konico in robom, ob-
varujejo Vašo obutev pred vlago
in hišo pred blatom v vlažnih
zimskih dneh.

49.-

28632-635
Snežke za otroke, toplo podlo-
zene, varujejo Vaše otroke vlage
in prehlada. Od številke 31-35
Din 49.-

99.-

4053-64709
V teh čevljih vam bodo noge
kot v peči, izdelani so iz toplega
usnja in obiti s krznom.

39.-

38157-669
Močne moške galoše s specijalno
pojačenimi podplati. Obvarujejo
Vaše čevlje pred vlago in hišo
pred blatom.

15.-

88932-693
Otroški gumijasti škornji, podlo-
ženi s toplo flanelo in pojačenimi
konici. Zelo prikladni za sol-
sko mladino v mokrem in blatu.

59.-

TOPLA ZIMSKE NOGAVICE:
Wellington moške Din 15.-
" ženske " 12.-
" otroške " 6.-

ZENSKE DOLGE NOGAVICE:
Tatjana čista volna Din 29.-
Platirane, zunanji svila,
znotraj volna Din 35.-

Blata

Zdravje potom zdravih nog

proti spomladi

dobre

KARO

čevlje

Naznanjamo, da nas je naš dragi soprog, oče in stari oče, gospod

ANTON LOZEJ

za vedno zapustil. Pogreb dragerega pokojnika bo v nedeljo, dne
13. februarja ob pol 17. uri iz hiše zalosti na študentsko pokopališče.
Sv. maša zadušnica se bo brala v ponedeljek, dne 14. februarja
ob 7.30 v cerkvi Sv. Jožefa.

STUDENCI PRI MARIBORU, dne 12. februarja 1938.

I V A N A, soproga in otroci.

RANILNICA

DRAVSKE BANOVINE MARIBOR

Centrala: MARIBOR v lastni novi palači na ogiu
Gospodsk. - Slovenske ulice

Podružnica: CELJE nasproti pošte, prej
Južnoštajerska hranilnica

Sprejema vloge in knjižice na tekoči račun
po najugodnejšem obrestovanju

**Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim premoženjem in z vso
svojo davčno močjo — Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno**